

6 Литература и средства обучения:

6.1 Основная литература:

На русском языке:

1. Основы сестринского дела. Т.П. Обуховец. – Ростов-на-Дону, «Феникс», 2006.
2. Основы сестринского дела: учебное пособие. Островская И.В., Широкова Н.В. – М., 2008. 320 с.
3. Практическое руководство к предмету «Основы сестринского дела»: учебник Мухина С.А., Тарновская И.И. – М., 2008. – 512 с.
4. Теоретические основы сестринского дела. Мухина С.А., Тарновская И.И. – М., 2008. – 368 с.

На государственном языке:

1. Мейірбикелік іс негіздері. С.Қ. Муратбекова. – Астана, 2007.

6.2 Дополнительная литература:

На русском языке:

1. Основы сестринского дела. Ситуационные задачи: практикум. Морозова Г.И. – М., 2009. – 240 с.
2. Основы сестринского дела. Практикум Т.П. Обуховец. – Ростов-на-Дону, «Феникс», 2005.

На государственном языке:

1. Медбикелік іс бойынша тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар. С.К. Муратбекова, Куспанова А.Р., Ахметова К.А. – Кокшетау, 2006.

6.3 Средства обучения:

1. Дидактические и наглядные пособия. Фантомы, муляжи, манекены для отработки методов манипуляционной техники и мероприятий неотложной доврачебной помощи, предметы ухода за больными, зонды, все виды шприцев, моче - и калоприемники, катетеры, оборудование и инструменты для постановки клизм, тонометры, медицинские термометры, шпатели, кушетки, ростометры, медицинские весы, ротомасштабы, языкодержатели, воздуховоды, пинцеты, зажимы, корнцанги, банки медицинские;
2. Тесты на бумажном и электронном носителе;
3. Учебно-методические пособия на бумажном и электронном носителе;
4. Диапозитивы, учебные фильмы;
5. Комплект тематических плакатов;
6. ТСО.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

МЕЙІРБИКЕ ІСІ НЕГІЗДЕРІ

0302000 - «МЕЙІРБИКЕ ІСІ» МАМАНДЫҒЫ

0302033 - «Жалпы практика мейірбикесі» біліктілігі
0302043 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктілігі

Сағат көлемі – 180

Астана 2010

Авторлар:

1. А.Ж. Сабырханова – «Павлодар медицина колледжі» КМҚК директоры;
2. К.Т. Әбілқасымова – «Павлодар медицина колледжі» КМҚК арнайы пәндер оқытушысы, ЦӘК төрайымы;
3. А.С. Ажаева – «Павлодар медицина колледжі» КМҚК оқытушысы.

Сарапшылар:

1. А.В. Пулькиова – Алматы қ. «Эмили» медициналық орталығы «Мейірбике ісі» кафедрасының меңгерушісі;
2. Ш.Б. Оңғарбаева – Павлодар қ. «Облыстық балалар ауруханасы» КМҚК бас дәрігері;
3. Е.В. Гарник – Павлодар қ. «Облыстық балалар ауруханасы» КМҚК бас мейірбикесі.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы және «Павлодар медицина колледжі» КМҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0302000 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша 0302033 - «Жалпы практика мейірбике», 0302043 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктіліктері бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірлеген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2010 жылғы 5 тамыздағы № 604 бұйрығымен бекітілген.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Основы сестринского дела», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков по уходу за больными в пределах компетенции медицинской сестры общей практики, специализированной медицинской сестры (см. ГОСО, образовательную программу).

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся не более 8 человек.

При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

5 Контроль планируемого результата обучения

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный итоговый контроль. Для проверки уровня усвоения обучающимися содержания программного материала используются современные средства и методы контроля: тестовые задания, письменный и устный опрос, ситуационные задачи и др. Предусмотрено право выбора на формы проведения контроля. Промежуточная аттестация по предмету проводится в соответствии с рабочими учебными планами, разработанными на основе государственного общеобязательного стандарта образования. Итоговой формой контроля по данной дисциплине является экзамен.

Выполнение нужных процедур по стандарту.

Понятие «острая задержка мочи», причины, признаки. Правила оказания помощи при острой задержке мочи. Понятие о катетеризации мочевого пузыря. Виды катетеров. Цели, показания и противопоказания. Подготовка необходимого оснащения и инструментария. Возможные осложнения при проведении процедуры. Техника катетеризации мочевого пузыря у мужчин и женщин. Дезинфекция предметов ухода и инструментария. Выполнение нужных процедур по стандарту.

Модуль Л8. Сестринский процесс при нарушениях функции эндокринных органов

Основные клинические симптомы. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Уход за кожей и слизистыми оболочками. Правила ухода за стопами при сахарном диабете. Правила выполнения инъекции инсулина. Введение инсулина инсулиновыми и простыми шприцами. Принципы диетотерапии при сахарном диабете. Рекомендации по соблюдению диеты. Осуществление подиатрического ухода. Рекомендации по уходу за стопами и подбору обуви.

Модуль Л9. Сестринский процесс в гериатрической практике

Понятие «старость», «старение». Понятие о геронтологии, гериатрии, геронгигиене. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Обеспечение наблюдения за состоянием пожилого пациента. Основные особенности пациентов пожилого и старческого возраста. Общие принципы ухода за пациентами. Правила ухода и наблюдения за пациентами при заболеваниях различных органов и систем.

Область компетенции М -

Уход за тяжелобольными и агонирующими. Реанимационные мероприятия при клинической смерти

Модуль М1. Уход за тяжелобольными и агонирующими. Реанимационные мероприятия при клинической смерти

Понятие о реанимации, реаниматологии. Общие правила ухода за тяжелобольными. Понятие о терминальном состоянии, стадии терминального состояния и их основные клинические проявления. Понятие о клинической и биологической смерти, их признаки. Обеспечение проходимости дыхательных путей. Техника проведения искусственной вентиляции лёгких и непрямого массажа сердца. Констатация смерти. Правила обращения с трупом.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба.	6
2. Пәнді оқытуда жоспарланған нәтижелер	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны	10
4. Білім беру үрдісін ұйымдастыруда және жүзеге асыруда қойылатын талаптар	23
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	23
6. Әдебиет және оқу құралдары	24

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды

1 Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (бұдан әрі - МЖМБС) сәйкес 0302000 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша 0302033 - «Жалпы практика мейірбикесі», 0302043 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктіліктеріне сәйкес әзірленді.

«Мейірбике ісінің негіздері» пәнін оқып-үйрену болашақ маманның кәсіптік құзыреттілігін қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып табылады.

Оқу уақытының жалпы көлемі - 180 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақтар - 20 сағат;
- практикалық сабақтар - 160 сағат.

ҚР МЖМБС - на сәйкес осы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде 0302000 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша **емтихан** өткізу қарастырылған.

Емтихан сессиясына берілген уақыт есебінен емтихан жүргізіледі.

Бөлімдер мен тақырыптар тізбесі оқып-үйрену үшін қажетті болып табылады және азайтылу тарапында өзгерістер болмауы керек, алайда, бөлімдерді (тақырыптарды) тереңдету және (немесе) кеңейту тарапында өзгерістер енгізілуі мүмкін.

Бөлімдерді оқып-үйренуге бөлінген оқу уақытының саны ұсыныс сипатында болып, мазмұнын сақтап қалу тарапынан өзгертілулер енгізілуі мүмкін.

Білім алушыларда базалық, кәсіптік және арнайы құзыреттіліктерді қалыптастыруға байланысты МЖМБС сәйкес модульді оқыту құрылымы енгізілді. Білім беру ұйымы оқу жұмыс бағдарламаларын әзірлеу кезінде үлгілік оқу жоспарында бөлінген оқу уақытының көлемін, циклге берілген (ҚР МЖМБС 4.05-2008 «Орта білім беру. Техникалық және кәсіптік білім беру. Негізгі қағидалар) оқу уақытының көлемін сақтай отырып, 15-25%-ға өзгертуге құқылы.

Осы үлгілік оқу бағдарламасы білім алушылардың білімін, іскерлігі мен дағдыларын жетілдіруге мына пәндер негіз болады:

- «Анатомия», «Физиология», «Патологиялық анатомия», «Патологиялық физиология» пәндері бойынша әртүрлі жастағы адам анатомиясы мен физиологиясы, организмде өтіп жататын негізгі физиологиялық және патологиялық үрдістер туралы мәліметтер;

- «Латын тілі» - медициналық терминологияның негіздері;

- «Фармакология» - дәрілік заттардың организмге тигізетін әсері, қолдану тәсілдері, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.

Бағдарлама «Терапиядағы мейірбике ісі», «Хирургия және реанимациядағы мейірбике ісі», «Акушериядағы және гинекологиядағы мейірбике ісі» пәндері сияқты клиникалық пәндермен интеграциялану көзделген.

Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде дидактикалық материалдар мен көрнекі құралдарды: фантомдарды, муляждарды, манипуляциялық техника әдістерін үйренуге арналған манекендер мен дәрігерге дейін шұғыл көмек көрсету шараларын, науқастар күтіміне арналған заттарды, сүнгілерді, шприцтердің барлық түрлерін, несеп және нәжіс жинағыштарды, клизмалар қоюға арналған аспап-

Формулировка сестринского диагноза. Составление плана ухода и его выполнение сестринских манипуляций по стандарту. Оценка эффективности Реализация плана ухода. Оформление сестринской истории болезни.

Область компетенции Л -

Сестринский процесс при нарушении функции различных систем организма

Модуль Л1-2. Сестринский процесс при нарушении функции органов дыхания. Оксигенотерапия

Основные клинические симптомы заболеваний органов дыхания. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Правила наблюдения и ухода за пациентом. Придание положения, облегчающего состояние пациента. Правила пользования карманным ингалятором, индивидуальной плевательницей. Обучение пациента позиционному дренажу. Выполнение физиотерапевтических процедур. Проведение ингаляций.

Понятие об оксигенотерапии. Показания к назначению ингаляции кислорода. Правила их проведения и возможные осложнения. Способы подачи кислорода. Правила подачи кислорода из аппарата Боброва через носовую катетер и из кислородной подушки. Подготовка к работе аппарат Боброва. Правила техники безопасности при эксплуатации кислородных баллонов.

Модуль Л3. Сестринский процесс при нарушениях функции органов сердечно-сосудистой системы

Основные клинические симптомы. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Правила определения количества суточного диуреза. Понятие о суточном водном балансе. Правила учёта водного баланса. Обеспечение ингаляции увлажнённым кислородом. Выполнение простейших физиопроцедур. Выполнение определения водного баланса и суточного диуреза.

Модуль Л4-5. Сестринский процесс при нарушении функции пищеварительной системы. Клизмы

Основные клинические симптомы. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Понятие о рвоте. Правила оказания помощи при рвоте активным и пассивным пациентам. Наблюдение и уход за пациентом при рвоте в зависимости от тяжести состояния. Показания и противопоказания к промыванию желудка. Подготовка необходимого оснащения и инструментария. Техника промывания желудка. Подготовка пациента к зондированию желудка.

Понятие «клизма». Виды и цели клизм. Показания и противопоказания к постановке клизмы. Подготовка необходимых предметов ухода и инструментария. Техника постановки различных видов клизм: очистительной, сифонной, масляной, гипертонической, лекарственной. Дезинфекция использованных предметов ухода и инструментария.

Модуль Л6-7. Сестринский процесс при нарушениях функции мочевыделительной системы. Помощь при острой задержке мочи. Катетеризация мочевого пузыря

Основные клинические симптомы. Организация и осуществление этапов сестринского процесса. Правила оказания помощи при нарушении функции мочеотделения.

Модуль И3-4. Забор материала для лабораторных исследований (желудочного и дуоденального содержимого, кала)

Цель, показания к исследованию кала. Правила забора кала на: копрологию, яйца гельминтов, скрытую кровь. Правила хранения и транспортировки кала. Правила выписывания направления. Подготовка пациента и ёмкостей к забору кала. Транспортировка кала в клиническую лабораторию.

Забор дуоденального и желудочного содержимого пациента для исследования. Цель, показания и противопоказания к исследованию. Техника проведения исследования. Правила хранения и транспортировки материала. Правила выписывания направления в лабораторию. Подготовка пациента, инструментария и оборудования для проведения процедуры. Забор материала пациента для исследования по стандарту и транспортировка биологического материала в клиническую лабораторию.

Модуль И5. Забор материала для бактериологического исследования

Цель, показания к исследованию. Правила сбора мочи, кала, мокроты на бактериологическое исследование. Правила выписывания направления в лабораторию. Правила хранения и транспортировки материала в бактериологическую лабораторию. Взятие мазка из зева и носа. Подготовка пациента и лабораторной посуды для проведения процедуры. Транспортировка биологического материала в бактериологическую лабораторию.

Модуль И6-7. Рентгенологические методы исследования. Инструментальные методы исследования сердца и органов дыхания

Понятие о рентгенологическом методе исследования. Показания и противопоказания к исследованию. Методы исследования. Правила подготовки пациента к исследованиям. Участие при проведении исследования.

Понятие об электрокардиографии, фонокардиографии, спирографии. Показания к их применению. Подготовка пациента к проведению процедур. Методика и техника проведения. Техника безопасности пациента. Снятие электрокардиографии и спирографии.

Модуль И8. Эндоскопические методы исследования пациента

Понятие об эндоскопическом методе исследования. Показания и противопоказания к исследованию. Методы исследования. Подготовка пациента к исследованию. Участие при проведении исследования. Выполнение нужной манипуляции по стандарту.

Модуль И9. Радиоизотопные и ультразвуковые методы исследования

Понятие о радиоизотопных, ультразвуковых методах исследования. Показания и противопоказания к исследованию. Техника безопасности при проведении процедуры. Подготовка пациента к различным методам исследования.

Область компетенции К –

Сестринский процесс

Модуль К1. Организация и осуществление сестринского процесса. Сестринский диагноз

Понятие «сестринский процесс». Его роль и задачи. Пять основных этапов, их взаимосвязь и содержание каждого этапа. Задачи медицинской сестры на каждом этапе. Правила заполнения сестринской истории болезни. Выявление проблем пациента.

тарды, тонометрлерді, медициналық термометрлерді, қалақшаны, кереуеттерді, бойөлшегіштерді, медициналық таразыларды, ауызкергіштерді, ауашығарғыштарды, шымшуырларды, қысқыштарды, корнцангтерді, медициналық банкілерді, кестелерді, диапозитивтерді, оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдарды қолдану ұсынылады.

Осы үлгілік оқу бағдарламасы білім алушыларға емдеу мекемелерінде мынадай біліктер мен дағдыларды алу үшін практикалық сабақтарды өткізуді қарастырады:

- науқастарға жалпы күтім жасау бойынша;
- медициналық ұйымдарда инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша;
- пациенттермен сұхбаттасқанда және медицина қызметкерлерімен өзара қарым-қатынас жасау кезінде медициналық биоэтиканың негізгі қағидаларын сақтау бойынша;
- науқастарды тамақтандыру бойынша;
- пациенттің жеке гигиенасын қамтамасыз ету бойынша;
- дәрілік заттарды енгізу бойынша;
- науқасты аспаптық әдіспен зерттеуге дайындау бойынша;
- организмнің түрлі жүйелерінің бұзылысы кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру бойынша;
- ауыр және агониялық халдегі науқастар күтімі бойынша;
- клиникалық өлім кезінде жүргізілетін реанимациялық іс-шаралар бойынша.

Практикалық сабақтар қазіргі заманғы талапқа сай жабдықталған клиникаға дейінгі оқу кабинеттерінде және емдеу мекемелерінде өткізіледі.

Сабақ өткізу түрлері:

- білім беру мекемесінің сабақ кестесі бойынша жүргізіледі (теориялық, практикалық және дара). Сабақ оқу үрдісін ұйымдастырудың әртүрлі формаларын қолдануды ұсынады: іскерлік ойындар, сабақ - конференция, клиникалық жайларды моделдеу сабағы және т.б.

2 Пәнді оқытуда жоспарланған нәтижелер

Стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері және білім беру бағдарламалары	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
Білім алушылар: Базалық: БҚ 1. Жұмыс орнын ұйымдастыруда; БҚ 2. Жұмыс орнында қауіпсіздік техникасын сақтауда; БҚ 3. Этика және деонтология ережелерін сақтауда, «Медицина қызметкері» және «Пациент» қарым-қатынасын	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: - мейірбике ісі философиясын; - мейірбике ісінің даму тарихын; - медициналық биоэтика және деонтология негіздерін; - медициналық ұйым типтерін және мейірбике жұмысының қағидаларын;

орнатудың негізгі модельдері туралы білуде; БҚ 4. Науқастарға күтім жасау негіздерін білуде; БҚ 5. Аурулардың алдын алуға, денсаулықты нығайтуға және салауатты өмір салтын қалып-тастыруға бағытталған гигиеналық іс-шараларды орындауда; БҚ 6. Медициналық ұйымдардың құрылымдық бөлімшелеріндегі медицина қызметкерлері мен науқастардың инфекциялық қауіпсіздігін және инфекциялық бакылау жүйесін білуде; БҚ 7. Алғашқы медициналық көмек көрсету, медициналық іс-әрекеттер алгоритмдерін және науқасқа күтім жасау әдістерін игеруде қабілетті болу. Кәсіптік: КҚ 1. Жаңа экономикалық жағдайдағы медициналық ұйымдар жұмысын ұйымдастыра білуде; КҚ 2. Қазіргі кезеңдегі ақпараттық технологиялар негізін (компьютерді, автоматтандырылған оқыту және басқару жүйелерін т.б.) білуде; КҚ 3. Клиникалық белгілерді анықтауда, мейірбикелік диагноз қоюда, әр жастағы науқастар тобына дәлелді көмек көрсетуде; КҚ 4. Ересектер мен балаларға білікті медициналық көмек көрсетуде; КҚ 5. Дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсетуде; КҚ 6. Төтенше жағдайларда тұрғындарды, науқастарды, зардап шеккендерді және апаттар медицинасы қызметінің, азаматтық қорғаныстың медициналық қызметкерлерін қорғау шараларын ұйымдастыруда; КҚ 7. Паллиативтік мейірбикелік көмек көрсету негіздерін, танатология негіздерін білуде;	- стационардағы емдеу-сақтау режимін ұйымдастыру тәртібін; - медициналық ұйымдардағы санитариялық-эпидемиологиялық режимді қамтамасыз ету тәртібін; - медициналық ұйымдарда емдік тамақтандыруды ұйымдастыру қағидаларын; - мейірбике үрдісін ұйымдастыру негіздерін; - мейірбике үрдісі шеңберінде мейірбикелік күтім жасауды ұйымдастырудың жалпы қағидаларын; - пациенттерді зертханалық аспаптық зерттеу әдістеріне дайындау тәртібін; - қарапайым физиотерапиялық емшаралар жүргізу тәртібін білуі тиіс. - медициналық ұйым бөлімшелерінің жұмысын ұйымдастыруды; - медициналық ұйымдардағы инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді; - емдік тамақтандыруды ұйымдастыру және пациенттерді тамақтандыруды жүзеге асыруды; - пациенттердің функционалдық жағдайын бағалауды; - қарапайым физиотерапиялық емшараларды орындауды; - ауыр науқастарға гигиеналық емшаралар жүргізуді; - жұмыста кәсіптік этиканы сақтауды; - дәрілік заттарды энтеральдық, сыртқы, ингаляциялық және парентеральдық тәсілдермен енгізуді; - пациенттерді зертханалық аспаптық зерттеу әдістеріне дайындауды және биологиялық материалдар алуды; - емдік, диагностикалық емшаралар мен іс-шараларды орындауды; - түрлі ағзалар мен жүйелер қызметінің бұзылыстары кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыруды және оны жүзеге асыруды;
--	---

ческом уровне. Надевание и снятие перчаток. Сбор шприца из упаковки одноразового применения. Техника набора лекарственного средства из ампулы и флакона, правила разведения антибиотиков. Сроки хранения приготовленных растворов антибиотиков. Техника набора инсулина в инсулиновый шприц. Расчет дозы инсулина.

Модуль 33. Алгоритм выполнения внутрикожных, подкожных, внутримышечных инъекций

Цель, показания и противопоказания, места постановки инъекций. Подготовка рабочего места к инъекциям. Подготовка необходимого инструментария. Деконтаминация рук на гигиеническом уровне. Надевание и снятие перчаток. Обработка места инъекции. Техника выполнения внутрикожных, подкожных, внутримышечных инъекций. Осложнения при постановке указанных инъекций.

Модуль 34. Алгоритм выполнения внутривенной инъекции, внутривенных капельных вливаний

Понятие «венепункция», «венесекция». Цель, показания и противопоказания, места постановки инъекций. Подготовка рабочего места к инъекциям. Подготовка необходимого инструментария. Деконтаминация рук на гигиеническом уровне. Надевание и снятие перчаток. Обработка места инъекции. Сбор одноразовой системы для внутривенных капельных вливаний. Техника выполнения внутривенной инъекции, забора крови из вены для лабораторных исследований, внутривенных капельных вливаний.

Модуль 35. Забор крови из вены для лабораторных исследований. Ассистирование врачу при проведении пункций

Понятие о пункциях. Цель, показания и противопоказания к проведению пункции. Техника проведения плевральной, абдоминальной, стеральной, лумбальной, внутрисуставной пункции. Роль медицинской сестры во время проведения пункции. Подготовка пациента к проведению пункции. Подготовка необходимого инструментария. Помощь врачу при выполнении манипуляции по стандарту. Осуществление наблюдения и ухода за пациентом после пункции.

Область компетенции II -

Подготовка пациента и забор материала для лабораторных и инструментальных исследований

Модуль И1-2. Забор материала для лабораторных исследований (моча, мокрота)

Цель, показания к исследованию мочи. Правила забора мочи: на общий клинический анализ, по Нечипоренко, по методу Зимницкого, на диастазу, на сахар, на желчные пигменты. Правила хранения и транспортировки мочи. Правила выписывания направления. Подготовка пациента и ёмкостей к сбору мочи. Сбор и транспортировка в клиническую лабораторию.

Цель, показания к исследованию мокроты. Правила забора мокроты на: общий клинический анализ, микобактерии туберкулёза, атипичные клетки. Правила хранения, транспортировки и утилизации мокроты. Правила выписывания направления. Подготовка пациента к исследованию. Транспортировка мокроты в клиническую лабораторию.

Модуль Е2. Оценка функционального состояния пациента. Наблюдение за пациентом. Термометрия. Определение и характеристика пульса. Техника измерения АД. Подсчет частоты дыхательных движений

Понятие об артериальном пульсе, характеристика. Техника подсчёта пульса. Понятие о дыхании, типы дыхания. Техника подсчёта частоты дыхательных движений. Понятие об артериальном и венозном давлении. Техника измерения артериального давления. Понятие о терморегуляции. Техника измерения температуры тела. Понятие о лихорадке, периоды, уход в различные периоды лихорадки.

Область компетенции Ж -

Пути введения лекарственных средств (энтеральное, наружное, ингаляционное применение)

Модуль Ж1. Основные группы лекарственных средств. Выписка требований на лекарственные средства. Учет, хранение, списание лекарственных средств

Правила работы с лекарственными средствами. Правила хранения лекарственных средств в отделении правила хранения наркотических и сильнодействующих средств. Правила выписки требований на лекарственные средства в аптеку. Правила ведения отчётной документации. Выбор назначений из листа врачебных назначений. Правила списания лекарственных средств.

Модуль Ж2. Раскладка, раздача и контроль при применении пероральных лекарственных средств

Правила применения таблеток, различных капсул для приёма внутрь. Правила применения сублингвальных лекарственных средств. Раскладка и раздача лекарственных средств пациентам. Контроль перорального приёма пациентом назначенных лекарственных средств.

Модуль Ж3-4. Применение лекарственных средств наружным и ингаляционным путем

Понятие об экспозиции применения наружных средств. Цели, показания, противопоказания. Подготовка пациента к процедурам. Техника закапывания капель в нос, глаза, уши. Техника применения мазей, присыпок, пластырей. Техника применения ректальных свечей. Правила применения карманных ингаляторов, спейсеров. Обучение пациента применению карманных ингаляторов, спейсеров.

Область компетенции З -

Парентеральные пути введения лекарственных веществ

Модуль 31. Организация работы процедурного кабинета

Устройство процедурного кабинета и функциональные обязанности медицинской процедурной сестры. Санитарно-эпидемиологический режим в процедурном кабинете. Текущая и генеральная уборка процедурного кабинета, кратность их проведения. Понятие «красная черта». Требования к личной гигиене, спецодежде медицинской сестры. Меры предосторожности при работе с медицинским инструментарием.

Модуль 32. Алгоритм набора лекарств из ампулы, флакона. Разведение антибиотиков. Расчет дозы инсулина

Парентеральный способ введения лекарственных средств. Преимущества парентерального способа введения лекарственных средств. Деконтаминация рук на гигиени-

КҚ 8. Салауатты өмір салтын насихаттауда, дене шынықтыру біліктері мен дағдыларын меңгеруде, денсаулық деңгейін бағалауда, денсаулықты жақсарту бағдарламасын жасауда, зиянды әдеттермен күресуде және алдын алу шараларын ұйымдастыруда;
КҚ 9. Медициналық көмек көрсету сапасының халықаралық стандарттар сапасында қабілетті болу.

Арнайы:

АҚ 1. Маманның негізгі міндеттерін, қызметтерін, кәсіби қызметінің жағдайлары мен тәртібін айқындайтын нормативтік құжаттарды білуде;

АҚ 2. Түрлі ағзалар мен жүйелер қызметінің бұзылыстары кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыруда және жүргізуде;

АҚ 3. Ауруханалық мекемелерде дәрігермен тағайындалған алдын-алу, емдеу және диагностикалық іс-шараларды орындауда, күрделі іс-әрекеттерді орындау кезінде дәрігерге көмекшілік етуде және аспаптарды дайындауда;

АҚ 4. Ана мен бала денсаулығын сақтауда, жүкті әйел мен нәрестені зерттеу әдістерін білуде, жүкті әйелдер мен гинекологиялық ауруларды зерттеу әдістерін білуде, отбасын жоспарлау қағидалары мен максаттарын, контрацепция (жүктіліктен сақтану) әдістерін білуде;

АҚ 5. Ұйымдағы тиімді қарым-қатынас әдістерін, жанжалдарды, күйзелістерді, инновацияларды реттеу үшін психология мәселелерін білуде;

АҚ 6. Науқасты зертханалық, функционалды, аспаптық зерттеу әдістеріне дайындай білуде, бактериологиялық зерттеуге материал алуды, сақтауды және тасымалдауды жүргізе білуде;

- пациенттердің жеке қажеттіліктері мен мәселелерін ескере отырып білікті күтім жасауды;

- клиникалық өлім кезінде реанимациялық шаралар жүргізуді;

- пациентке күтім жасауды және оның отбасымен қарым-қатынас жасау кезінде коммуникативтік дағдыларды қолдануды **үйреніп алуы қажет.**

- этика мен деонтологияда;

- есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамаларын жүргізуде;

- медициналық ұйымдарда жұқпалы аурулар қауіпсіздігін қамтамасыз етуде;

- пациенттерге күтім жасауда;

- диагностикалық және емдік емшаралар мен іс-әрекеттерді ұйымдастыруда;

- түрлі ағзалар мен жүйелердің бұзылыстары кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыруда;

- салауатты өмір салты қағидасын насихаттауда;

- қала мен ауыл тұрғындарына медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыруда **қабілетті болуы қажет.**

АҚ 7. Халықаралық денсаулық сақтау Ұйымының бала жастағы науқастарды интеграциялы түрде бақылау бағдарламасын іске асыра білуде, балаларға алдын алу екпе картасын құруды және емшектегі баланы тамақтандыру және оған күтім жасау бойынша кеңес беруде; АҚ 8. Өзінің кәсіби біліктілігіне сәйкес реанимациялық, оңалту, емдеу-сауықтыру, санитариялық-гигиеналық, санитариялық-ағартушы іс-шараларды іске асыруда қабілетті болуы тиіс.	
---	--

3 «Мейірбике ісі негіздері» пәнінің тақырыптық жоспары мен мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№ р/с	Күндізгі оқыту нысаны кезіндегі оқу уақытының көлемі (сағат)			
	Тақырыптар мен бөлімдердің атаулары	Орта буынды маман деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	«Мейірбике ісі негіздері» пәніне кіріспе	2	2	
	Мейірбике ісі философиясы. Медициналық этика мен деонтология негіздері	2	2	
2	А құзыреттілік аумағы - Медициналық ұйым типтері және олардың жұмысын ұйымдастыру негіздері	16	4	12
	А1 модулі ЕСҰ негізгі типтері	2	2	
	А2 модулі Қабылдау бөлімшесінің құрылымы және негізгі қызметі. Пациенттерді қабылдау және тіркеу	6	2	4
	А3-4 модулі Пациентті санитариялық тазалау. Толық, жартылай. Педикулез айқындалған кезде санитариялық тазалаудан өткізу	4		4
	А5 модулі Емдеу бөлімшелеріне жеткізу	4	2	2

Модуль Г2. Уход за волосами, ногами, глазами, ушами, носовой и ротовой полостями

Цель, показания и противопоказания ухода. Подготовка пациента и нужных предметов ухода. Уход за волосами, мытье головы активного и пассивного пациента. Инструментарий и материал, используемые для ухода. Требования к нему. Обработка предметов ухода.

Особенности ухода за ногами пациента. Мытье ног в постели тяжелобольному.

Модуль Г3. Уход за кожей, профилактика и лечение пролежней и опрелостей

Гигиенические требования к коже пациента.

Понятие о пролежнях и опрелостях. Причины, места наиболее частого образования. Профилактика и лечение. Обработка кожи при наличии пролежней и опрелостей.

Модуль Г4. Смена нательного и постельного белья тяжелобольному

Гигиенические требования к постели и нательному белью, кратность смены белья. Смена постельного белья первым и вторым способом. Смена нательного белья тяжелобольному, техника выполнения. Хранение чистого и использованного белья.

Модуль Г5. Подмывание пациента. Подача судна и мочеприемника пациенту

Подмывание пациента в постели. Виды мочеприёмников. Техника выполнения стандартов. Дезинфекция судна и мочеприёмника.

Область компетенции Д -

Питание больных

Модуль Д1. Организация лечебного питания в ЛПО

Определение «диета», «диетотерапия», «режим питания». Основные принципы рационального и диетического питания. Характеристика лечебных, диетических столов. Правила санитарно-эпидемиологического режима в столовой, прикроватных тумбочек, холодильников. Виды и кратность уборок. Правила хранения продуктов в отделении. Составление порционного требования. Раздача пищи тяжелобольным пациентам. Контроль условий и санитарных норм хранения продуктов в отделениях стационара и за передачами посетителей. Контроль за соблюдением прикроватных тумбочек, холодильников.

Модуль Д2. Кормление тяжелобольных

Понятие о искусственном кормлении. Виды питания. Подготовка пациента к кормлению. Цель, показания и техника кормления пациентов через гастростому и кормление тяжелобольных пациентов с ложки, с помощью поильника.

Область компетенции Е -

Простейшая физиотерапия. Оценка функционального состояния пациента

Модуль Е1. Алгоритм применения горчичников, банок, грелки, пузыря со льдом, компрессов.

Определение «простейшая физиотерапия». Механизм воздействия на организм простейших физиотерапевтических процедур. Цель, показания, противопоказания и осложнения при постановке этих процедур. Техника выполнения постановки горчичников, согревающего, лекарственного, холодного и горячего компрессов, подачи грелки, пузыря со льдом.

Модуль Б3. Виды уборок лечебных помещений

Виды уборок лечебных помещений: палаты, коридора, санузла, ванной. Текущая уборка. Генеральная уборка. Особенности проведения генеральной уборки. Меры предосторожности при работе с дезинфицирующими и моющими средствами.

Модуль Б4. Этапы обработки изделий медицинского назначения. Классы отходов

Техника приготовления дезинфицирующего раствора нужной концентрации. Правила проведения дезинфекции изделий медицинского назначения в зависимости от назначения. Состав моющего комплекса. Кратность использования моющего раствора. Правила проведения контроля предстерилизационной очистки. Соблюдение правил техники безопасности при проведении предстерилизационной очистки. Правила стерилизации изделий медицинского назначения. Стерилизация: виды, способы, методы, средства. Режимы стерилизации. Контроль режима стерилизации. Техника безопасности при проведении стерилизации. Правила обращения со стерильными изделиями медицинского назначения. Сроки сохранения стерильности и условия хранения стерильного материала

Классы отходов по степени опасности: А, Б, В, Г, Д. Правила сбора, обезвреживания, хранения, транспортировки медицинских отходов по классам. Действующие приказы.

Область компетенции В -

Лечебно-охранительный режим в медицинских организациях

Модуль В1. Организация лечебно-охранительного режима в медицинских организациях

Организация лечебно-охранительного режима в медицинских организациях. Режим активности пациента: строгий постельный, постельный, свободный (активный). Положение пациента в постели: активное, пассивное (ортопноэ, колено-локтевое). Организация наблюдения и ухода за активными и пассивными пациентами. Устройство функциональной кровати, применение и назначение. Правила пользования функциональной кроватью.

Модуль В2. Биомеханика тела пациента и медицинской сестры при перемещении

Применение на практике знаний по биомеханике тела. Биомеханика тела пациента и медсестры при различных положениях. Правила перемещения и изменения положения тела в постели. Факторы риска у пациентов различного возраста. Методы снижения риска падения и других травм, элементы сестринского процесса при проблемах, связанных с нарушением двигательной активности пациента.

Область компетенции Г -

Личная гигиена пациента

Модуль Г1. Уход за тяжелобольными. Использование функциональной кровати для создания условий комфортного отправления физиологических потребностей

Устройство и использование функциональной кровати.

3	Б құзыреттілік аумағы - Инфекциялық қауіпсіздік. Инфекциялық бақылау	26	10	16
	Б1 модулі Аурухана ішілік инфекция мәселелері және инфекциялық бақылау	8	4	4
	Б2 модулі Дезинфекция. Түрлері, әдістері, қолданылатын заттар	6	2	4
	Б3 модулі Емдеу бөлмелерін жинап-тазалау	6	2	4
	Б4 модулі Медициналық тағайындалған заттарды өңдеу кезеңдері. Қалдықтар классы	6	2	4
4	В құзыреттілік аумағы - Медициналық ұйымдардағы емдеу-сақтау режимі	12	4	8
	В1 модулі Медициналық ұйымдардағы емдеу-сақтау режимін ұйымдастыру	6	2	4
	В2 модулі Науқастың төсектегі қалпын өзгертуде науқас пен мейірбике денесінің биомеханикасы	6	2	4
5	Г құзыреттілік аумағы - Пациенттің жеке басының тазалығы	20		20
	Г1 модулі Ауыр халдегі науқастарға күтім жасау. Физиологиялық қажеттіліктерін өтеуге жайлы жағдай жасауға арналған функционалдық кереуеттерді қолдану	4		4
	Г2 модулі Аяқтың, шаштың, көздің, құлақтың, мұрын мен ауыз қуысының күтімі	4		4
	Г3 модулі Теріні күту, жауыржара мен сузауырдың алдын алу және оларды емдеу	4		4
	Г4 модулі Ауыр халдегі науқастың төсек орнын және іш киімін ауыстыру	4		4
	Г5 модулі Науқастың астын жуу. Дәретсауыт пен несепсауытты беру	4		4
6	Д құзыреттілік аумағы - Науқастарды тамақтандыру	8		8

	Д1 модулі ЕСҰ емдік тамақтандыруды ұйымдастыру	4		4
	Д2 модулі Ауыр халдегі науқастарды тамақтандыру	4		4
7	Е құзыреттілік аумағы - Қарапайым физиотерапия. Науқастың функционалдық жағдайын бағалау	8		8
	Е1 модулі Қыша қағаз, оңқа (банка), жылытқы, мұз, компресс қолдану алгоритмі	4		4
	Е2 модулі Науқастың функционалдық жағдайын бағалау. Науқасты бақылау. Тамыр соғысын анықтау және сипаттау. АҚ өлшеу техникасы. Тыныс алу жиілігін есептеу	4		4
8	Ж құзыреттілік аумағы - Дәрілік заттарды (энтеральдық, сыртқы, ингаляциялық қолданыстар) енгізу жолдары	12		12
	Ж1 модулі Дәрілік заттардың негізгі топтары. Дәрілік заттарды жаздырып алуға қойылатын талаптар. Дәрілік заттарды есепке алу, сақтау, есептен шығару	4		4
	Ж2 модулі Пероральдық дәрілік заттарды бөлу, тарату және қолданылуын бақылау	4		4
	Ж3 модулі Дәрілік заттарды сыртқы және ингаляциялық жолмен енгізу әдістері	4		4
9	З құзыреттілік аумағы Дәрілік заттарды парентеральдық жолмен енгізу	20		20
	31 модулі Емшара бөлмесінің жұмысын ұйымдастыру.	4		4
	32 модулі Дәріні ампуладан, шиша-сауыттан алу алгоритмі. Антибиотиктерді еріту. Инсулин мөлшерін есептеу	4		4
	33 модулі Теріге, тері астына, бұлшықетке егу алгоритмдері	4		4

Область компетенции А –

Типы медицинских организаций и основы организации их работы

Модуль А1. Основные типы ЛПО. Устройство и функции подразделений медицинских организаций

Направленность деятельности отдельных ЛПО. Основные направления деятельности сестринского персонала в различных типах ЛПО.

Модуль А2. Устройство и основные функции приемного отделения. Прием и регистрация пациента. Антропометрические измерения

Устройство и функции приёмного отделения. Организация работы приемного отделения. Выявление проблем пациента в первые часы пребывания в стационаре, в отделении. Проведение осмотра кожных и волосных покровов пациента. Осуществление регистрации пациента и оформление необходимой медицинской документации. Особенности этики и деонтологии медицинской сестры приёмного отделения. Антропометрические измерения: роста, окружности грудной клетки, определение массы тела.

Модуль А3-4. Санитарная обработка пациента. Полная, частичная. Санитарная обработка при выявлении педикулёза

Цель, показания и противопоказания к принятию гигиенической ванны, душа. Обязательные условия проведения процедуры. Порядок выполнения процедуры. Подготовка к процедуре пациента, подготовка ванны и душа. Цель, показания и противопоказания к обработке волос пациента дезинсектицидным раствором. Дезинфекция использованного инструмента. Заполнение медицинской документации.

Модуль А5. Транспортировка в лечебное отделение

Транспортировка больного на каталке, кресле-каталке, на носилках при подъеме и спуске по лестнице. Ведение медицинской документации.

Область компетенции Б -

Инфекционная безопасность. Инфекционный контроль

Модуль Б1. Проблемы внутрибольничной инфекции и инфекционный контроль

Определение «внутрибольничная инфекция», возбудители, механизмы и пути передачи, профилактика внутрибольничной инфекции. Понятие «инфекционный контроль», «инфекционный процесс». Состав, цели, задачи группы инфекционного контроля. Основные нормативные документы по инфекционному контролю. Меры контроля и безопасности в профилактике ВБИ. Понятие асептики и антисептики. Барьеры личной защиты медицинской сестры. Личная гигиена медицинского персонала. Деконтаминация рук на социальном и гигиеническом уровне. Надевание и снятие перчаток. Гигиеническая антисептика рук. Понятие о санитарно-противоэпидемическом режиме. Понятие о дезинфекции и стерилизации, их виды, способы, средства.

Модуль Б2. Дезинфекция

Виды, методы, дезинфицирующие средства. Дезинфекция: сущность, виды, методы. Дезинфицирующие средства, зарегистрированные и разрешённые к применению в Республике Казахстан. Правила хранения и использования дезинфицирующих средств. Правила охраны труда при работе с дезсредствами.

	Модуль Л8 Сестринский процесс при нарушениях функции эндокринных органов	4		4
	Модуль Л9 Сестринский процесс в гериатрической практике	4		4
13	Область компетенции М - Уход за тяжелобольными и агонирующими. Реанимационные мероприятия при клинической смерти	4		4
	Модуль М1 Уход за тяжелобольными и агонирующими. Реанимационные мероприятия при клинической смерти	4		4
	Всего:	180	20	160

3.1* Тематический план программ модульного обучения для специалистов среднего звена

Примечание: смотрите образовательную учебную программу.

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Введение

Изучение медицинскими сестрами по уходу дисциплины «Основы сестринского дела», является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущего специалиста. В типовой учебной программе уделяется большое внимание вопросам медицинской этики и деонтологии, санитарно-дезинфекционному режиму в МО, профилактике внутрибольничных инфекций и вопросам ухода за больными в пределах компетенции «Медицинская сестра общей практики» и «Специализированная медицинская сестра».

Введение в предмет «Основы сестринского дела»

Тема: Философия сестринского дела. Основы медицинской этики и деонтологии

Введение

История сестринского дела. Знание основных принципов медицинской этики и деонтологии, применение полученных знаний при общении с пациентами и взаимоотношениях с медработниками. Возможные нарушения этико-деонтологических норм и их последствия для пациента. Правила внешней и внутренней культуры медицинского работника. Типы медсестер (по Харди). Медсестра и общество. Психологическая поддержка пациентов, навыки общения.

	34 модулі Венаға егу алгоритмі. Венаға дәрілік препараттарды тамшы түрінде енгізу алгоритмі	4		4
	35 модулі Зертханалық зерттеулер үшін венадан қан алу. Пункциялар жүргізу кезінде дәрігерге көмекшілік ету	4		4
10	И құзыреттілік аумағы - Зертханалық және аспаптық зерттеулерге материал алу және науқасты дайындау	24		24
	И1-2 модулі Зертханалық зерттеулерге материал алу (несеп, қақырық)	4		4
	И3-4 модулі Зертханалық зерттеулерге материал алу (асқазан және ұлтабар құрамы, нәжіс)	4		4
	И5 модулі Бактериологиялық зерттеулерге материал алу	4		4
	И6-7 модулі Рентгенологиялық зерттеу әдістері. Жүректі және тыныс алу ағзаларын аспаппен зерттеу	4		4
	И8 модулі Науқасты эндоскопиялық зерттеу	4		4
	И9 модулі Радиоизотоптық және ультра дыбыстық зерттеу әдістері	4		4
11	К құзыреттілік аумағы. Мейірбикелік үрдіс	4		4
	К1 модулі Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру және іске асыру. Мейірбикелік диагноз	4		4
12	Л құзыреттілік аумағы Организмнің түрлі жүйелері қызметінің бұзылыстары кезіндегі мейірбикелік үрдіс	24		24
	Л1-2 модулі Тыныс алу ағзалары қызметінің бұзылыстары кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Оксигенотерапия	4		4
	Л3 модулі Жүрек-қантамыр жүйесі ағзалары қызметінің бұзылыстары кезіндегі мейірбикелік үрдіс	4		4

	Л14-5 модулі Асқорыту жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Клизмалар	4		4
	Л16-7 модулі Зәр шығару жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Зәрдің жіті тоқтауы кезінде көмек көрсету. Қуыққа катетер енгізу алгоритмі	4		4
	Л18 модулі Эндокринді жүйе қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс	4		4
	Л19 модулі Гериатриялық практикадағы мейірбикелік үрдіс	4		4
13	М құзыреттілік аумағы - Халі нашар және жанталас үстіндегі науқастардың күтімі. Клиникалық өлім кезіндегі реанимациялық шаралар	4		4
	М1 модулі Халі нашар және жанталас үстіндегі науқастарға күтім жасау. Клиникалық өлім кезінде жүргізілетін реанимациялық шаралар	4		4
	БАРЛЫҒЫ:	180	20	160

3.1 Орта буынды мамандарға арналған модульді оқыту бағдарламасының тақырыптық жоспары

Ескерту: білім беру оқу бағдарламасын қараңыз.

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

Кіріспе

Мейірбикелердің күтім жөніндегі «Мейірбике ісі негіздері» пәнін оқып-үйренуі болашақ маманның кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудағы маңызды бір бөлігі болып табылады. Үлгілік оқу бағдарламасында медициналық этика мен деонтология, ЕҰ санитариялық-дезинфекциялық тәртіп мәселелеріне, аурухана ішілік инфекциялардың алдын алуына және науқасқа күтім жасауға арналған «Жалпы практика мейірбикесі» және «Мамандандырылған мейірбике» құзыреттілігі аясында науқас күтімі мәселелеріне көп көңіл бөлінген.

10	Область компетенции И - Подготовка пациента и забор материала для лабораторных и инструментальных исследований	24		24
	Модуль И1-2 Забор материала для лабораторных исследований (моча, мокрота)	4		4
	Модуль И3-4 Забор материала для лабораторных исследований (желудочного и дуоденального содержимого, кал)	4		4
	Модуль И5 Забор материала для бактериологического исследования	4		4
	Модуль И6-7 Рентгенологические методы исследования. Инструментальные методы исследования сердца и органов дыхания	4		4
	Модуль И8 Эндоскопические методы исследования пациента	4		4
	Модуль И9 Радиоизотопные и ультразвуковые методы исследования	4		4
11	Область компетенции К – Сестринский процесс	4		4
	Модуль К1 Организация и осуществление сестринского процесса. Сестринский диагноз	4		4
12	Область компетенции Л – Сестринский процесс при нарушении функции различных систем организма	24		24
	Модуль Л1-2 Сестринский процесс при нарушении функции органов дыхания. Оксигенотерапия	4		4
	Модуль Л3 Сестринский процесс при нарушениях функции органов сердечно-сосудистой системы	4		4
	Модуль Л4-5 Сестринский процесс при нарушении функции пищеварительной системы. Клизмы	4		4
	Модуль Л6-7 Сестринский процесс при нарушениях функции мочевыделительной системы. Помощь при острой задержке мочи. Катетеризация мочевого пузыря	4		4

	Модуль Е1 Алгоритм применения горчичников, банок, грелки, пузыря со льдом, компрессов	4		4
	Модуль Е2 Оценка функционального состояния пациента. Наблюдение за пациентом. Термометрия. Определение и характеристика пульса. Техника измерения АД. Подсчет частоты дыхательных движений	4		4
8	Область компетенции Ж - Пути введения лекарственных средств (энтеральное, наружное, ингаляционное применение)	12		12
	Модуль Ж1 Основные группы лекарственных средств. Выписка требований на лекарственные средства. Учет, хранение, списание лекарственных средств	4		4
	Модуль Ж2 Раскладка, раздача и контроль при применении пероральных лекарственных средств	4		4
	Модуль Ж3 Применение лекарственных средств наружным и ингаляционным путем	4		4
9	Область компетенции З - Парентеральные пути введения лекарственных веществ	20		20
	Модуль З1 Организация работы процедурного кабинета	4		4
	Модуль З2 Алгоритм набора лекарств из ампулы, флакона. Разведение антибиотиков. Расчет дозы инсулина	4		4
	Модуль З3 Алгоритм выполнения внутрикожных, подкожных, внутримышечных инъекций	4		4
	Модуль З4 Алгоритм выполнения внутривенной инъекции, внутривенных капельных вливаний	4		4
	Модуль З5 Забор крови из вены для лабораторных исследований. Ассистирование врачу при проведении пункций	4		4

«Мейірбике ісі негіздері» пәніне кіріспе

Тақырыбы. Мейірбике ісі философиясы. Медициналық этика және деонтология негіздері

Кіріспе. Мейірбике ісінің тарихы. Медициналық этика мен деонтологияның негізгі қағидаларын білу, алған білімдерін науқастармен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынаста қолдана білу. Этика-деонтологиялық нормалардың бұзылуы және олардың науқастар үшін тигізетін зардаптары. Медицина қызметкерлерінің ішкі және сыртқы мәдениетінің ережелері. Мейірбике типтері (Харди бойынша). Мейірбике және қоғам. Науқасқа психологиялық қолдау көрсету, қарым-қатынас дағдылары.

А құзыреттілік аумағы-

Медициналық ұйымдардың түрлері және олардың жұмыстарын ұйымдастыру негіздері

А1 модулі. ЕСҰ негізгі түрлері. Медициналық ұйым бөлімшелерінің құрылымы мен қызметтері

Жеке ЕСҰ жұмысының бағыттары. Әртүрлі ЕСҰ мейірбикелер қызметтерінің негізгі бағыттары.

А2 модулі. Қабылдау бөлімшесінің құрылымы мен негізгі қызметтері. Науқасты қабылдау және тіркеу. Антропометриялық өлшем

Қабылдау бөлімшесінің құрылымы мен қызметтері. Қабылдау бөлімшесінің жұмысын ұйымдастыру. Стационарға, бөлімшеге түскен науқастың алғашқы кезеңіндегі мәселелерін анықтау. Науқастың терісін және шашын қарап тексеру. Науқасты тіркеу және қажетті медициналық құжаттамаларын ресімдеу. Қабылдау бөлімшесі мейірбикесінің этикасы мен деонтологиясы. Антропометриялық өлшем: бойын, кеуде шеңберін, дене салмағын анықтау.

А3-4 модулі. Науқасқа санитариялық тазалау жүргізу. Толық, жартылай. Педикулез айқындалған кезде санитариялық тазалау жүргізу

Гигиеналық шомылғы, себезгіні қабылдау мақсаты, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емшаралар жасаудың міндетті шарттары. Емшараларды орындау тәртібі. Науқасты емшараға дайындау, шомылғы мен себезгіні дайындау. Науқастың шашын дезинсектицидті ерітіндімен жуып тазалаудың мақсаты, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Қолданылған аспаптарды зарарсыздандыру. Медициналық құжаттамаларды толтыру.

А5 модулі. Емдеу мекемелеріне тасымалдау

Сатымен көтерілу және түсуде науқасты қоларбада, кресло (орынтақ)-қоларбада, зеңбілдерде тасымалдау. Медициналық құжаттамаларды жүргізу.

Б құзыреттілік саласы -

Инфекциялық қауіпсіздік. Инфекциялық бақылау

Б1 модулі. Аурухана ішілік инфекция мәселелері және инфекциялық бақылау.

«Аурухана ішілік инфекция» туралы түсінік, қоздырғыштары, берілу жолдары мен механизмдері, аурухана ішілік инфекцияның алдын алу. «Инфекциялық бақылау», «инфекция үрдісі» түсініктері. Инфекциялық бақылау топтарының құрамы, мақсаты, міндеттері. Инфекциялық бақылау бойынша жүргізілетін негізгі нормативтік құжаттар.

Аурухана ішілік инфекцияның алдын алуда жүргізілетін қауіпсіздік және бақылау шаралары. Асептика және антисептика түсініктері. Мейірбикенің жеке қорғаныш барьерлері. Медициналық қызметкерлердің жеке басының тазалығы. Қолды гигиеналық және әлеуметтік мақсатта тазарту. Қолғаптарды кию және шешу. Қолдың гигиеналық антисептикасы. Санитариялық-эпидемиологиялық режим туралы жалпы түсінік. Дезинфекция және стерилизация туралы түсінік, олардың түрлері, тәсілдері, заттары.

Б2 модулі. Дезинфекция

Дезинфекциялаушы заттардың түрлері, әдістері. Дезинфекция: мәні, түрлері, әдістері. ҚР қолдануға рұқсат етілген және тіркелген дезинфекциялық заттар. Дезинфекциялық заттарды сақтау және қолдану ережелері. Дезинфекциялық заттармен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау ережелері.

Б3 модулі. Емдеу бөлмелерін жинап-тазалау түрлері

Емдеу бөлмелерін: палаталарды, дәліздерді, санитариялық тораптарды, шомылғыны жинап-тазалау түрлері. Күнделікті жинастыру. Тұтастай жинастыру. Тұтастай жинастырудың ерекшеліктері. Жуғыш және дезинфекциялық заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік сақтау шаралары.

Б4 модулі. Медициналық құралдарды тазарту (өңдеу) кезеңдері. Қалдық класстары

Қажетті концентрациядағы дезинфекциялаушы ерітіндіні дайындау техникасы. Медициналық құралдарды тағайындалуына қарай зарарсыздандыру тәртібі. Жуғыш заттар құрамы. Жуғыш ерітіндіні қолдану еселігі. Стерилизация алдындағы тазартудың сапасына бақылау жүргізу тәртібі. Стерилизация алдындағы тазарту жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасың сақтау ережесі. Медициналық құралдарды стерилизациялау тәртібі. Стерилизация: түрлері, әдістері, құралдары. Стерилизация режимі. Стерилизация режимін бақылау. Стерилизация кезінде қауіпсіздік тәртібін сақтау. Стерильді медициналық заттарды қолдану тәртібі. Стерильділіктің сақталу мерзімі және стерильді заттарды сақтау тәртібі.

Қауіптілік деңгейі бойынша: А, Б, В, Г, Д қалдық класстары. Медициналық қалдықтарды класына байланысты жинау, зарарсыздандыру және сақтау, тасымалдау ережелері. Қолданыстағы бұйрықтар.

В құзыреттілік аумағы -

Медициналық ұйымдардағы емдеу-сақтау тәртібі

В1 модулі. Медициналық ұйымдарда емдеу-қорғау тәртібін ұйымдастыру

Медициналық ұйымдарда емдеу-сақтау тәртібін ұйымдастыру. Науқастың белсенділік тәртібі: қатаң төсек, төсек, ерікті (белсенді). Науқастың төсектегі қалпы: белсенді, сылбыр (ортопноз, шынтақ-тізелік). Белсенді және сылбыр науқастарға күтім жасауды ұйымдастыру. Функционалдық кереуеттің құрылымы, қолданылуы. Функционалдық кереуетті қолдану ережелері.

В2 модулі. Науқастың төсектегі қалпын өзгертуде науқас пен мейірбике денесінің биомеханикасы

Дене биомеханикасы туралы білімді практикада қолдану. Әртүрлі қалыптағы науқас пен мейірбике денелерінің биомеханикасы. Төсектегі дене қалпын өзгерту

	Модуль Б2 Дезинфекция. Виды, методы, дезинфицирующие средства	6	2	4
	Модуль Б3 Виды уборок лечебных помещений	6	2	4
	Модуль Б4 Этапы обработки изделий медицинского назначения. Классы отходов	6	2	4
4	Область компетенции В - Лечебно-охранительный режим в медицинских организациях	12	4	8
	Модуль В1 Организация лечебно-охранительного режима в медицинских организациях	6	2	4
	Модуль В2 Биомеханика тела пациента и медицинской сестры при перемещении	6	2	4
5	Область компетенции Г - Личная гигиена пациента	20		20
	Модуль Г1 Уход за тяжелобольными. Использование функциональной кровати для создания условий комфортного отправления физиологических потребностей	4		4
	Модуль Г2 Уход за волосами, ногами, глазами, ушами, носовой и ротовой полостями	4		4
	Модуль Г3 Уход за кожей, профилактика и лечение пролежней и опрелостей	4		4
	Модуль Г4 Смена нательного и постельного белья тяжелобольному	4		4
	Модуль Г5 Подмывание пациента. Подача судна и мочеприемника пациенту	4		4
6	Область компетенции Д - Питание больных	8		8
	Модуль Д1 Организация лечебного питания в ЛПО	4		4
	Модуль Д2 Кормление тяжелобольных	4		4
7	Область компетенции Е - Простейшая физиотерапия. Оценка функционального состояния пациента	8		8

винные, санитарно-гигиенические, санитарно-просветительные мероприятия в соответствии со своей профессиональной компетенцией, полномочиями и врачебными назначениями.	
---	--

3 Тематический план и содержание дисциплины «Основы сестринского дела»

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Количество учебного времени при очной форме обучения (час.)			
	Наименование разделов и тем	Уровень специалиста среднего звена		
		Всего	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	Введение в предмет «Основы сестринского дела»	2	2	
	Философия сестринского дела. Основы медицинской этики и деонтологии	2	2	
2	Область компетенции А – Типы медицинских организаций и основы организации их работы	16	4	12
	Модуль А1 Основные типы ЛПО	2	2	
	Модуль А2 Устройство и основные функции приемного отделения. Прием и регистрация пациента. Антропометрические измерения	6	2	4
	Модуль А3-4 Санитарная обработка пациента. Полная, частичная. Санитарная обработка при выявлении педикулёза	4		4
	Модуль А5 Транспортировка в лечебное отделение	4		4
3	Область компетенции Б - Инфекционная безопасность. Инфекционный контроль	26	10	16
	Модуль Б1 Проблемы внутрибольничной инфекции и инфекционный контроль	8	4	4

және тасымалдау ережелері. Әр жастағы науқастардың қауіпті факторлары. Құлау және басқа да жарақаттар қауіпін төмендету әдістері, науқастың қимыл белсенділігінің бұзылуына байланысты жағдайларда қолданылатын мейірбикелік үрдіс элементтері.

Г құзыреттілік аумағы -

Науқастың жеке басының тазалығы

Г1 модулі. Ауыр халдегі науқастар күтімі. Физиологиялық қажеттілікті өтуге жайлы жағдайлар жасауға арналған функционалдық кереуетті қолдану

Функционалдық кереуеттің құрылымы және оны қолдану.

Г2 модулі. Шаштың, аяқтың, көздің, құлақтың, мұрын мен ауыз қуысының күтімі

Күтімнің мақсаты, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Науқасты және күтімге қажетті құрал-жабдықтарды дайындау, оларға қойылатын талаптар.

Шаштың күтімі, белсенді және сылбыр науқастың басын жуу. Күтімге қажетті қолданылатын құрал-жабдықтар, оларға қойылатын талаптар. Күтім жасауға қолданылатын заттарды тазарту. Науқастың аяқтарына күтім жасау ерекшеліктері. Ауыр халдегі науқастың аяғын төсек орнында жуу.

Г3 модулі. Терінің күтімі. Жауыржара мен сужауырды емдеу және олардың алдын алу

Науқастың терісіне қойылатын гигиеналық талаптар. Жауыржара мен сужауыр жөнінде түсінік. Жауыржараның пайда болу себебі, пайда болатын орындары. Алдын алуы және емі. Жауыржара мен сужауырдың пайда болған жеріндегі теріні тазалау.

Г4 модулі. Ауыр халдегі науқастың іш киімі мен төсек орнын ауыстыру

Төсек орнына және іш киіміне қойылатын гигиеналық талаптар. Төсек орнын ауыстыру жиілігі. Төсек орнын бірінші және екінші тәсілмен ауыстыру. Ауыр халдегі науқастың төсек орнын ауыстыру, орындау техникасы. Таза және қолданған киімдер мен төсеніштерді сақтау ережелері.

Г5 модулі. Науқасты дәреттендіру (астын жуу). Науқасқа дәретсауытты және несепсауытты ұсыну

Төсекте науқастың астын жуу. Несепсауыттың түрлері. Стандарттарды орындау техникасы. Дәретсауытты және несепсауытты зарарсыздандыру.

Д құзыреттілік аумағы -

Науқасты тамақтандыру

Д1 модулі. ЕСҰ-да емдік тамақтандыруды ұйымдастыру

«Емдәм», «емдәммен емдеу», «тамақтану тәртібі» анықтамалары. Тиімді және емдәммен тамақтандырудың негізгі тәртібі. Емдік тамақтандырудың негізгі қағидалары. Негізгі емдік емдәмнің сипаттамалары. Асханадағы, кереует жанындағы тумбочкалардың, тоңазытқыштардың санитариялық-эпидемиологиялық ережелері.

Жинап-тазалау түрлері және жиілігі. Бөлімшелерде тағамдарды сақтау тәртібі. Үлестік талап қағазын толтыру. Ауыр халдегі науқастарға тамақ тарату. Стационар бөлімшелеріндегі тағамдар мен қатысушылардың әкелген тамақтарын сақтаудың санитариялық нормалары мен оларды бақылау шарттары. Кереует жанындағы тумбочкалар мен тоңазытқыштардың таза болуын бақылау.

Д2 модулі. Ауыр халдегі науқастарды тамақтандыру

Жасанды тамақтандыру жөнінде түсінік. Тамақ түрлері. Науқасты тамақтандыруға дайындау. Науқастарды гастростом арқылы тамақтандыру мақсаты, көрсетімдері және тамақтандыру техникасы және ауыр халдегі науқастарды қасықпен тамақтандыру.

Е құзыреттілік аумағы -

Қарапайым физиотерапия. Науқастың функционалдық жағдайын бағалау

Е1 модулі. Қыша қағаз, оңқа (банка), жылытқы, мұз, компресс қолдану алгоритмі

«Қарапайым физиотерапия» туралы түсінік. Қарапайым физиотерапиялық емшаралардың организмге тигізетін әсері. Осы емшараларды қоюдың мақсаты, көрсетімдері, қарсы көрсетімдері және асқинулары. Оңқаны, қыша қағазды, жылытқыны, мұзды, компресстерді қою техникасы.

Е2 модулі. Науқастың функционалдық жағдайын бағалау. Науқасты бақылау. Термометрия. Қан тамыр соғысын анықтау және сипаттау. АҚ өлшеу техникасы. Тыныс алу жиілігін есептеу

Артериялық қан тамыр соғысы жөнінде түсінік, оның сипаттамасы.

Тамыр соғысын есептеу техникасы. Тыныс алу түрлері және оның типтері жөнінде түсінік. Тыныс алу жиілігін есептеу техникасы. Артериялық және веналық қан қысымы туралы түсінік. Артериялық қысымды өлшеу техникасы. Терморегуляциялар туралы түсінік. Дене қызуын өлшеу техникасы.

Қызба туралы, қызбаның кезеңдері туралы түсінік, әр кезеңінде күтім жасау ерекшеліктері.

Ж құзыреттілік аумағы -

Дәрілік заттарды енгізу жолдары (энтеральдық, сыртқы, инголяциялық қолдану)

Ж1 модулі. Дәрілік заттардың негізгі топтары. Дәрілік заттарды жаздырып алу. Дәрілік заттарды есепке алу, сақтау, есептен шығару

Дәрілік заттармен жұмыс істеу тәртібі. Бөлімшелерде дәрілерді, есірткілік және әсері күшті дәрілерді сақтау тәртібі. Дәрілік заттарды дәріханадан жаздырып алу тәртібі. Есеп беру құжаттамаларын жүргізу тәртібі. Дәрігерлік тағайындау парағынан тағайындауларды іріктеу. Дәрілік заттарды есептен шығару тәртібі.

Ж2 модулі. Пероральды дәрілік заттарды бөлу, тарату және бақылау

Дәрілерді, ішке қолдануға арналған түрлі капсулалардағы дәрілік заттарды қолдану тәртібі. Сублингвалық дәрілік заттарды қолдану тәртібі. Науқастарға дәрілік заттарды бөлу және тарату. Тағайындалған дәрілік заттарды пероральды қабылдауын бақылау.

Ж3-4 модулі. Дәрілік заттарды сыртқы және ингаляциялық жолмен қабылдау

Дәрілік заттарды сыртқы енгізу экспозициялары туралы түсінік. Мақсаты, көрсетімдері және қарсы көрсетімдері. Науқасты емшараға дайындау. Дәрілік тамшыларды мұрынға, көзге, құлаққа енгізу техникасы. Май, ұнтақтар, пластырректальдық балауыздарды қолдану техникасы. Қалта ингаляторларын, спейсерлерді қолдану тәртібі. Науқасқа қалта ингаляторларын, спейсерлерді қолдануды үйрету.

программу улучшения здоровья, уметь проводить мероприятия по профилактике и борьбе с вредными привычками;
ПК 9. Быть компетентным в области международных стандартов качества оказания медицинской помощи.

Специальными:

СК 1. Знать нормативные документы, определяющие основные задачи, функции, условия и порядок профессиональной деятельности специалиста;

СК 2. Уметь организовывать и осуществлять сестринский процесс при нарушениях функции различных органов и систем;

СК 3. Выполнять профилактические, лечебные и диагностические мероприятия, назначенные врачом в больничном учреждении, готовить инструменты и ассистировать врачу при проведении сложных манипуляций;

СК 4. Знать принципы охраны здоровья матери и ребенка, методы исследования беременных и гинекологических больных, принципы и задачи планирования семьи, методы контрацепции;

СК 5. Знать методы эффективной коммуникации в организации, вопросы психологии для управления конфликтами, стрессами и инновациями в организации;

СК 6. Уметь подготовить пациента к лабораторным, функциональным, инструментальным методам исследования, проводить забор, доставку, хранение собранного материала для бактериологического исследования;

СК 7. Уметь осуществлять программу ВОЗ по ИВБДВ, составлять карты профилактических прививок у детей, давать рекомендации по уходу и питанию у детей грудного возраста;

СК 8. Уметь выполнять реанимационные, реабилитационные, лечебно-оздоров-

функции различных органов и систем;
- осуществлять квалифицированный уход за пациентом с учётом его индивидуальных потребностей и проблем;
- проводить реанимационные мероприятия при клинической смерти;
- применять коммуникативные навыки при уходе за пациентом и общении с его семьёй.

быть компетентен в вопросах:

- этики и деонтологии;
- ведении учётно-отчётной медицинской документации;
- обеспечения инфекционной безопасности в медицинских организациях;
- ухода за пациентом;
- организации диагностических и лечебных процедур и манипуляций;
- организации сестринского процесса при различных нарушениях различных органов и систем;
- пропаганды принципов здорового образа жизни;
- организации медицинской помощи городскому и сельскому населению.

БК 4. Знать основы ухода за пациентами; БК 5. Знать гигиенические мероприятия, направленные на предупреждение заболеваний, укрепление здоровья и формирование здорового образа жизни; БК 6. Знать систему инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях в медицинских организациях; БК 7. Владеть алгоритмами выполнения первой медицинской помощи, медицинскими манипуляциями и методами ухода. Профессиональными: ПК 1. Знать организацию работы медицинских организаций в новых экономических условиях; ПК 2. Знать основы современных информационных технологий (знание компьютера, автоматизированные системы обучения и управления и др.); ПК 3. Уметь выявлять клинические симптомы, ставить сестринский диагноз, проводить мотивированный уход за больными разных возрастных групп; ПК 4. Оказывать квалифицированную медицинскую помощь взрослому и детскому населению; ПК 5. Оказывать неотложную доврачебную медицинскую помощь; ПК 6. Проводить мероприятия по защите населения, пациентов, пострадавших и персонала службы медицинских катастроф, медицинской службы гражданской обороны, оказывать в чрезвычайных ситуациях; ПК 7. Знать основы паллиативной сестринской помощи, основы танатологии; ПК 8. Уметь вести пропаганду здорового образа жизни, владеть умениями и навыками физического совершенствования жизни, дать оценку уровня здоровья, составить	охранительного режима в стационаре; - правила обеспечения санитарно-эпидемиологического режима в медицинских организациях; - принципы организации лечебного питания в медицинских организациях; - основы организации сестринского процесса; - общие принципы организации сестринского ухода в рамках сестринского процесса; - правила подготовки пациентов к лабораторным, инструментальным методам исследования; - правила проведения простейших физиотерапевтических процедур. уметь: - организовать работу в подразделениях медицинских организациях; - обеспечивать инфекционную безопасность в медицинских организациях; - организовать лечебное питание и осуществлять кормление пациентов; - оценивать функциональное состояние пациентов; - выполнять простейшие физиотерапевтические процедуры; - проводить гигиенические процедуры тяжелобольным; - соблюдать профессиональную этику в работе; - вводить лекарственные средства энтеральным, наружным, ингаляционным и парентеральным способами; - подготовить пациентов к лабораторно-инструментальным методам исследования и проводить забор биологического материала; - выполнять лечебные и диагностические процедуры и манипуляции; - организовывать и осуществлять сестринский процесс при нарушении
--	--

3 құзыреттілік аумағы -

Дәрілік заттарды парентеральды енгізу әдістері

31 модулі. Емшара жүргізетін кабинеттің жұмысын ұйымдастыру

Емшара жүргізетін кабинеттің құрылымы және емшара жасау мейірбикесінің атқаратын міндеттері. Емшара жүргізетін кабинеттегі санитариялық-эпидемиологиялық тәртіп. Кабинетті күнделікті және жаппай жинастыру тәртібі және оларды жүргізу жиілігі. «Қызыл белгі» түсінігі. Мейірбикенің арнайы киіміне, жеке гигиенасына қойылатын талаптар.

Емшара жүргізетін бөлменің жұмысын ұйымдастыру. Бөлмеге, жиһазға, жабдыкқа қойылатын талаптар. Жинастыру түрлері, оларды жүргізу жиілігі. Мейірбикенің арнайы киіміне, жеке гигиенасына қойылатын талаптар. Медициналық құралдармен жұмыс істеу және оларды тазарту кезеңдеріндегі мейірбикенің қауіпсіздігі.

32 модулі. Дәріні ампуладан, шиша-сауыттан алу алгоритмі. Антибиотиктерді еріту. Инсулиннің мөлшерін есептеу

Дәрілік заттарды енгізудің парентералдық тәсілі. Дәрілік заттарды енгізудің парентералдық тәсілінің ерекшелігі. Қолды гигиеналық деңгейде деконтаминациялау. Қолғаптарды кию және шешу. Бір рет қолданылатын шприцтерді орамынан шығару. Дәріні ампуладан, шыны-сауыттан алу техникасы, антибиотиктерді еріту тәртібі. Дайындалған антибиотик ерітінділерін сақтау мерзімі. Инсулинді шприцке алу техникасы. Инсулиннің мөлшерін есептеу.

33 модулі. Теріге, тері астына, бұлшықетке егу алгоритмі

Максаты, көрсетімдері, қарсы көрсетімдері, егу орындары. Егулерді егу үшін жұмыс орнын дайындау. Қажет құрал-аспаптарды дайындау. Қолды гигиеналық деңгейде деконтаминациялау. Қолғаптарды кию және шешу. Егілетін жерді өңдеу. Теріге, тері астына, бұлшықетке егулерді орындау техникасы. Егулерді орындағаннан кейін туындайтын. асқынулар.

34 модулі. Венаға егу, венаға дәрі-дәрмектерді тамшы түрінде егі алгоритмі

«Венепункция», «венесекция» туралы түсініктер. Максаты, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Егу орындары. Егу үшін жұмыс орнын дайындау. Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау. Қолды гигиеналық деңгейде деконтаминациялау. Қолғаптарды кию және шешу. Егілетін жерді өңдеу. Венадан қан алу үшін бір рет қолданылатын жүйелер жиынтығы. Венаға жасалынатын егулерді орындау техникасы, зертханалық зерттеулер, вена ішіне тамшы түрінде дәрілік заттарды құю үшін венадан қан алу.

35 модулі. Зертханалық зерттеулер үшін венадан қан алу. Пункция жасау кезінде дәрігерге ассистент болу

Пункциялар туралы түсінік. Максаты, пункцияларды өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Плевралық, абдоминальдық, стерильдық, люмбальдық, буынішілік пункцияларды жүргізу техникасы. Мейірбикенің пункциялар жүргізу кезіндегі рөлі. Науқасты пункция жүргізуге дайындау. Қажетті аспаптарды дайындау. Стандарт бойынша іс-әрекеттерді орындау кезінде дәрігерге көмектесу. Пункциядан соң науқасты қадағалау және күтім жүргізу.

И құзыреттілік аумағы -

Зертханалық және аспаптық зерттеулерге науқасты дайындау және одан материал алу

И1-2 модулі. Зертханалық зерттеулер үшін (несеп, қақырық) материал алу

Несепті зерттеу мақсаты, көрсетімдері. Нечипоренко, Зимницкий әдістері бойынша жалпы клиникалық талдауға, дистазға, кантқа, өт пигменттеріне несеп алу тәртібі. Несепті сақтау және тасымалдау тәртібі. Жолдамалар жазып беру тәртібі. Науқасты және несеп жинауға ыдыстарды дайындау. Клиникалық зертханаға жинау және тасымалдау.

Қақырықты клиникалық зерттеу мақсаты, көрсетімдері. Жалпы клиникалық талдауға, туберкулез микобактериясына, атипиялық жасушаларды тексеруге қақырық алу тәртібі. Қақырықты сақтау, тасымалдау, залалсыздандыру ережелері. Қақырық ыдыстарын залалсыздандыру. Жолдама толтыру. Науқасты зерттеуге дайындау Қақырықты клиникалық зертханаға тасымалдау.

И3-4 модулі. Зертханалық зерттеулерге материал алу (асқазан және ұлтабар құрамы, нәжіс)

Нәжісті зерттеу мақсаты, көрсетімдері. Нәжіс алу тәртібі: копрологиялық зерттеуге, іш құрттарын анықтауға, жасырын қанға. Нәжісті тасымалдау ережелері, жолдама толтыру. Нәжіс алуға науқасты және ыдыс дайындау. Нәжісті клиникалық зертханаға тасымалдау.

Асқазан және ұлтабар құрамын зерттеу. Мақсаттары, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Зерттеуді жүргізу техникасы. Сөлді сақтау, тасымалдау. Зертханаға жолдама толтыру. Емшаралар жүргізу үшін науқасты және аспаптары мен жабдықтарды дайындау. Стандарт бойынша зерттеу үшін науқастан материал алу және биологиялық материалды клиникалық зертханаға тасымалдау.

И5 модулі. Бактериологиялық зерттеу үшін материал алу

Зерттеу мақсаты, көрсетімдері. Биологиялық зерттеуге несеп, нәжіс, қақырық жинау тәртібі. Зертханаға жолдамалар толтыру. Бактериологиялық зерттеуге материалды тасымалдау және сақтау. Мұрын мен тамақтан жұғынды алу. Емшаралар жүргізу үшін науқасты және зертханалық ыдысты дайындау. Бактериологиялық зертханаға биологиялық материалды тасымалдау.

И6-7 модулі. Рентгенологиялық зерттеу әдістері. Жүрек пен тыныс алу ағзаларын аспаппен зерттеу әдістері

Рентгенологиялық зерттеу әдістері туралы түсінік. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Зерттеу әдістері. Науқасты зерттеуге дайындау. Зерттеу жүргізу кезінде оған қатысу.

Электрокардиография, фонокардиография, спирография туралы түсінік. Оларды қолдану көрсетімдері. Науқасты емшаралар жүргізуге дайындау. Оларды қолдану әдістемелері мен техникасы. Науқастың қауіпсіздік техникасы.

Электрокардиография мен спирография алу.

И8 модулі. Науқасты эндоскопиялық зерттеу әдістері

Эндоскопиялық зерттеу әдістері туралы түсінік. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Зерттеу әдістері. Науқасты зерттеуге дайындау. Зерттеуді жүргізу кезінде мейірбикенің қатысуы. Стандарт бойынша қажетті іс-әрекеттерді орындау.

ские термометры, шпатели, кушетки, ростомеры, медицинские весы, роторасширители, языкодержатели, воздуховоды, пинцеты, зажимы, корнцанги, банки медицинские, таблицы, диапозитивы, учебные и учебно-методические пособия.

Настоящая типовая учебная программа предусматривает проведение практических занятий в лечебных учреждениях, где обучающиеся приобретают навыки и умения:

- по общему уходу за больными;
- по обеспечению инфекционной безопасности в медицинской организации;
- по применению основных принципов медицинской биоэтики при общении с пациентами и взаимоотношениях с медработниками;
- по питанию больных;
- по обеспечению личной гигиены пациента;
- по введению лекарственных средств;
- по подготовке больного к инструментальным методам исследования;
- по организации сестринского процесса при нарушении функции различных систем организма;
- по уходу за тяжелобольными и агонирующими пациентами;
- по реанимационным мероприятиям при клинической смерти.

Практические занятия проводятся в кабинетах доклиники и в лечебных учреждениях, отвечающих современным требованиям.

Формы проведения занятий:

- учебные занятия по расписанию учебного заведения (теоретические, практические и индивидуальные, самостоятельные занятия обучающихся во внеурочное время). Занятия рекомендуется проводить с использованием различных форм организации учебного процесса: деловая игра, урок-конференция, урок моделирования клинических ситуаций и др.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
Обучающийся должен обладать следующими компетенциями: Базовыми: БК 1. Организовать рабочее место; БК 2. Соблюдать технику безопасности на рабочем месте; БК 3. Соблюдать правила этики и деонтологии, владеть знаниями основных моделей построения взаимоотношений «медицинский работник» и «пациент»;	В результате изучения дисциплины обучающийся должен знать: - философию сестринского дела; - историю развития сестринского дела; - основы медицинской биоэтики и деонтологии; - типы медицинских организаций и принцип работы медсестры; - правила организации лечебно-

1 Пояснительная записка

Настоящая Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования (далее - ГОСО) по специальности 0302000 – «Сестринское дело» с квалификациями 0302033 – «Медицинская сестра общей практики» и 0302043 – «Специализированная медицинская сестра».

Изучение дисциплины «Основы сестринского дела», является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущего специалиста.

Общий объем учебного времени – 180 часов, из них:

- теоретических занятий – 20 часов;
- практических занятий – 160 часов.

При реализации настоящей типовой учебной программы в соответствии с ГОСО по специальности 0302000 – «Сестринское дело» предусмотрено проведение **экзамена**.

Экзамен проводится за счет времени, отводимого на экзаменационную сессию.

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых тем (разделов).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания образования по дисциплине.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При разработке рабочих учебных программ организация образования имеет право изменять объем учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплины в пределах 15-25%, при сохранении объема учебного времени, отведенного на цикл (ГОСО РК 4.05-2008 «Образование среднее. Техническое и профессиональное образование. Основные положения»).

Настоящая типовая учебная программа базируется на знаниях, умениях и навыках обучающихся по предметам:

- «Анатомия», «Физиология», «Патологическая анатомия», «Патологическая физиология» - анатомию и физиологию человека в различные возрастные периоды, сведения об основных физиологических и патологических процессах, протекающих в организме,
- «Латинский язык» - основы медицинской терминологии,
- «Фармакология» - действие на организм, показания и противопоказания лекарственных препаратов, способы введения в организм.

Программа предусматривает интеграцию с другими клиническими дисциплинами: «Сестринское дело в терапии», «Сестринское дело в хирургии и реанимации», «Сестринское дело в акушерстве и гинекологии», «Сестринское дело в педиатрии».

При реализации настоящей Типовой программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия: фантомы, муляжи, манекены для отработки методов манипуляционной техники и мероприятий неотложной доврачебной помощи, предметы ухода за больными, зонды, все виды шприцев, моче- и калоприемники, катетеры, оборудование и инструменты для постановки клизм, тонометры, медицин-

И9 модулі. Радиоізотопты және ультрадыбыстық зерттеу әдістері

Радиоизотоптық, ультрадыбыстық зерттеу әдістері. Зерттеу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емшаралар жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасы. Науқасты зерттеудің әртүрлі әдістеріне дайындау.

К құзыреттілік аумағы -

Мейірбикелік үрдіс

К1 модулі. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру және жүзеге асыру. Мейірбикелік диагноз

«Мейірбикелік үрдіс» туралы түсінік. Оның рөлі мен міндеттері. Негізгі бес кезеңі, олардың өзара байланысы және әр кезеңінің мазмұны. Мейірбикенің әр кезеңде атқаратын міндеттері. Мейірбикелік сырқатнаманы толтыру. Науқастың мәселелерін айқындау. Мейірбикелік диагнозды тұжырымдау. Жоспар жасау және стандарт бойынша мейірбикелік іс-әрекеттерді орындау. Күтім жасау жоспарын жүзеге асыру тиімділігін бағалау. Мейірбикелік сырқатнаманы ресімдеу.

Л құзыреттілік саласы -

Организмнің түрлі жүйелері қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс
Л1-2 модулі. Тыныс алу жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Оксигенотерапия

Тыныс алу ағзалары ауруларының негізгі клиникалық белгілері. Мейірбикелік үрдіс кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Науқасты қадағалау және оған күтім жасау. Науқастың жағдайын жеңілдететін қалта ингаляторын, жеке түкіргішті қолдану тәртібі. Науқасты позициялық дренажға үйрету. Физиотерапиялық емшараларды орындау. Ингаляциялар жүргізу.

Оксигенотерапия туралы түсінік, оттегі ингаляциясын тағайындау көрсетімдері. Жүргізу ережелері мен мүмкін болатын асқынулар. Оттегі беру тәсілдері. Оттегіні Бобров аппараты арқылы, мұрын катетері арқылы, оттегі жастықшасы арқылы жүргізу. Бобров аппаратымен жұмысқа дайындық. Оттегі баллондарын қолдану кезіндегі қауіпсіздік техникасын сақтау ережелері.

Л3 модулі. Жүрек-қантaмыр жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс

Негізгі клиникалық белгілері. Мейірбикелік үрдіс кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Тәуліктік диурез көлемін анықтау тәртібі. Тәуліктік су балансы туралы түсінік. Су балансын есепке алу ережесі. Ылғалдандырылған оттегі ингаляциясын қамтамасыз ету. Қарапайым физиемшараларды орындау. Су балансы мен тәуліктік диурезді айқындауды орындау.

Л4-5 модулі. Асқорыту жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Клизмалар

Негізгі клиникалық белгілері. Мейірбикелік үрдістің негізгі кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Құсық туралы түсінік. Белсенді және сылбыр науқасқа құсу кезінде көмектесу тәртібі. Науқасты жағдайының ауырлығына байланысты құсу кезінде бақылау және оған күтім жасау. Асқазанды жуу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Қажетті құралдар мен аспаптарды дайындау. Асқазанды жуу техникасы. Асқазанға сүңгі қоюға науқасты дайындау.

«Клизма» туралы түсінік. Клизманың түрлері және қойылу мақсаттары. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Күтімге қажетті заттар мен аспаптарды дайындау. Түрлі клизмалар: босатушы (тазарту, сифонды), майлы, гипертониялық, дәрілік (микроклизма, тамшылы) қою техникасы. Қолданылған күтім заттарын және аспаптарды зарарсыздандыру.

Л6-7 модулі. Зәр шығару жүйесі қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс. Зәрдің жігі тоқтауы кезінде көмек көрсету. Қуыққа катетер енгізу алгоритмі

Негізгі клиникалық белгілері. Мейірбикелік үрдістің негізгі кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Зәр шығару жүйесі қызметінің бұзылуы кезінде көмек көрсету ережелері. Стандарт бойынша қажетті емшаралар орындау. «Зәрдің жігі тоқтауы» туралы түсінік, себептері, белгілері. Зәрдің жедел тоқтауы кезінде көмек көрсету. Катетеризация туралы түсінік. Катетерлер түрлері. Мақсаты, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Қажетті құралдар мен аспаптарды дайындау. Емшаралар жасау кезінде кездесетін асқынулар. Ер адамдар мен әйелдерге катетер енгізудің ерекшеліктері. Катетеризациялау алгоритмі. Аспаптарды тазалау. Стандарт бойынша қажетті емшараларды орындау.

Л8 модулі. Эндокринді жүйелер қызметінің бұзылуы кезіндегі мейірбикелік үрдіс

Негізгі клиникалық белгілері. Мейірбикелік үрдіс кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Тері мен сілемей қабықтарға күтім жасау. Қантты диабет кезінде аяққа күтім жасау тәртібі. Инсулинді егу тәртібі. Инсулинді инсулиндік және қарапайым шприцпен енгізу. Қантты диабет кезінде емдәммен емдеу. Емдәмді қадағалау жөнінде ұсынымдар. Подиатриялық күтім жасау. Аяққа күтім жасау және аяқ киім таңдау жөнінде ұсынымдар.

Л9 модулі. Гериатриялық практикадағы мейірбикелік үрдіс

«Қарттық», «Қартаю» туралы түсініктер. Геронтология. Гериатрия, герогигиена туралы түсінік. Мейірбикелік үрдіс кезеңдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру. Егде жастағы науқастардың жағдайын қадағалау ісін жүзеге асыру. Егде жастағы және қарт науқастардың жағдайын қадағалаудың негізгі ерекшеліктері. Науқастар күтімінің негізгі қағидалары. Түрлі ағзалар мен жүйелердің ауруларымен сырқаттанатын науқастарға күтім жасау ережелері.

М құзыреттілік аумағы -

Ауыр халдегі және жанталас үстіндегі науқастарға күтім жасау. Клиникалық өлім кезінде жасалатын реанимациялық шаралар

М1 модулі. Ауыр халдегі және жанталас үстіндегі науқастарға күтім жасау. Клиникалық өлім кезінде жасалатын реанимациялық шаралар. Реанимация, реаниматология туралы түсініктер. Ауыр халдегі науқастар күтімінің жалпы ережелері. Науқастың терминальды жағдайлары туралы түсінік. Терминальды жағдайлардың сатылары мен белгілері. Клиникалық және биологиялық өлім туралы түсінік. Клиникалық өлімнің белгілері. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету. Жасанды тыныстандыру және жүрекке жанама массаж жасау техникасы. Өлімді анықтау. Мәйітпен жұмыс істеу ережелері.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	28
2. Планируемые результаты обучения дисциплины.	29
3. Тематический план и содержание дисциплины	32
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	45
5. Контроль планируемого результата обучения.	45
6. Литература и средства обучения	46

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Авторы:

1. Сабырханова А.Ж. – директор КГКП «Павлодарский медицинский колледж»;
2. Абилкасимова К.Т. – председатель ЦМК, преподаватель специальных дисциплин КГКП «Павлодарский медицинский колледж»;
3. Ажаева А.С. – преподаватель КГКП «Павлодарский медицинский колледж».

Эксперты:

1. Пульникова А.В. – заведующая кафедрой «Сестринское дело» Медицинского центра «Эмили» г. Алматы;
2. Онгарбаева Ш.Б. – главный врач КГКП «Областная детская больница» г. Павлодар;
3. Гарник Е.В. – главная медицинская сестра КГКП «Областная детская больница» г. Павлодар.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Павлодарский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0302000 – «Сестринское дело» с квалификациями 0302033 – «Медицинская сестра общей практики», 0302043 – «Специализированная медицинская сестра».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

4 Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыру жағдайларына қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау «Мейірбике ісі негіздері» пәні мазмұнының ерекшеліктеріне байланысты болып, мейірбике құзыреттілігі шеңберінде науқастар күтімі бойынша білім, іскерлік және дағдыларды білім алушыларға қалыптастыруға бағытталуы қажет (МЖМБС, білім беру бағдарламасын қараңыз).

МЖМБС сәйкес білім алушыларда базалық, кәсіптік және арнайы біліктерді қалыптастыруға бейімдейтін модульді оқыту құрылымы енгізілді. Практикалық сабақтар өткізу кезінде топты білім алушылар саны кемінде 8 адамнан тұратын топшаларға бөлу көзделген.

Оқыту кезінде қазіргі заманғы оқу-әдістемелік әдебиеттерді, жаңа оқулықтар мен анықтамалық құралдарды, электронды оқулықтар, мультимедиялық оқыту бағдарламаларын қолдану ұсынылады.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білімді бақылау түрлеріне бастапқы, ағымдағы, аралық қорытынды бақылау енгізіледі. Бағдарламалық материал мазмұнын білім алушылардың меңгеру деңгейін тексеру үшін бақылаудың қазіргі кезеңдегі әдістері мен құралдары; тестік тапсырмалар, жазбаша тапсыру және ауызша сұрау, ситуациялық есептер және т.б. қолданылады. Бақылау жүргізу түрін таңдау құқығы көзделген. Пән бойынша аралық аттестация жүргізу. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес жасалынған оқу жұмыс жоспарларына сәйкес жүргізіледі. Осы пән бойынша бақылаудың қорытынды түрі – емтихан болып табылады.

6 Әдебиеттер мен оқу құралдары:

6.1 Негізгі әдебиеттер:

Орыс тілінде:

1. Основы сестринского дела. Т.П. Обуховец. – Ростов-на-Дону, «Феникс», 2006.
2. Основы сестринского дела: учебное пособие. Островская И.В., Широкова Н.В. – М., 2008. 320 с.
3. Практическое руководство к предмету «Основы сестринского дела»; учебник Мухина С.А., Тарновская И.И. – М., 2008. - 512 с.
4. Теоретические основы сестринского дела. Мухина С.А., Тарновская И.И. – М., 2008. - 368 с.

Мемлекеттік тілде:

1. Мейірбикелік іс негіздері. С.Қ. Мұратбекова. – Астана, 2007.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

Орыс тілінде:

1. Основы сестринского дела. Ситуационные задачи: практикум. Морозова Г.И. – М., 2009.- 240 с.
2. Основы сестринского дела. Практикум. Обуховец Т.П. – Ростов-на Дону. «Феникс», 2005.

Мемлекеттік тілде:

1. Мейірбикелік іс бойынша тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар. С.К. Мұратбекова, Құспанова А.Р., Ахметова К.А. – Көкшетау, 2006.

6.3 Оқу құралдары:

1. Дидактикалық және көрнекі құралдар. Фантомдар, муляждар, манипуляциялық техника әдістері мен дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету шараларын жасауға арналған манекендер, науқастарға күтім жасау кезінде қолданылатын заттар, сүңгілер, шприцтердің барлық түрлері, несеп-нәжіс жинағыштар, катетерлер, клизмалар қоюға арналған жабдықтар мен аспаптар, тонометрлер, медициналық термометрлер, шпательдер, кереуеттер, бойөлшеуіштер, медициналық таразылар, ауызкергіштер, тілұстағыштар, ауашығарғыштар, шымшуырлар, қысқыштар, корнцангтер, медициналық банкілер;
2. Қағаз және электронды түрде тасымалданған тестілер;
3. Қағаз және электронды түрде тасымалданған оқу-әдістемелік құралдар;
4. Диапозитивтер, оқу фильмдері;
5. Тақырыптық плакаттар жиынтығы;
6. ТОҚ /ТСО/.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ОСНОВЫ СЕСТРИНСКОГО ДЕЛА

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 0302000 - «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»

Квалификация: 0302033 - «Медицинская сестра общей практики»

Квалификация: 0302043 - «Специализированная медицинская сестра»

Объём часов - 180

Астана 2010